

ЗВІТ
Березень
2013

Працюємо
разом заради
сталого
розвитку

Дельта Дунаю

Уразливість дельти Дунаю (Молдова, Румунія, Україна) до зміни клімату, у тому числі сценарії та прогнози кліматичних змін

Більше 450,000

**ЛЮДЕЙ МЕШКАЮТЬ У
ПРИДУНАВ'І, ЗМІНИ КЛІМАТУ
МОЖУТЬ МАТИ СУТТЄВИЙ
ВПЛИВ НА ЇХ ЖИТТЯ ТА
ДОБРОБУТ**

*“Наша наукова
спільнота дійшла
згоди у тому, що
зміна клімату – вже
не просто теорія, а
реальність, криза із
дійсно глобальними
наслідками для
Планети і всіх нас, її
мешканців.”*

Леонардо ДіКапріо

Зміна клімату – одна з найбільших загроз добробуту людства та природи по всьому світі. Цей процес матиме катастрофічні наслідки, такі як підвищення рівня моря, посухи, повені, бурі та теплові хвилі. Через порушення виробництва їжі найбільше постраждають найбідніші та найуразливіші нації світу, під загрозою опиняться життєво важливі види, місця мешкання та екосистеми.

Дельта Дунаю – не виняток. Природні лиха стають все частішими за останні 10 років. Найвищі за минуле сторіччя рівні води в Дунаї зафіксовані протягом останнього десятиліття. Передбачені наслідки зміни клімату – часті повені, тривалі періоди посух, погіршення якості води, зменшення рибних запасів – суттєво вплинуть на добробут місцевого населення дельти Дунаю. Не треба забувати, що ці зміни матимуть значний вплив і на унікальне біорізноманіття дельти.

Щоб запобігти занепаду цінного екорегіону, значна увага має бути приділена питанням кліматичної адаптації та боротьби з проблемою зміни клімату, не тільки на рівні місцевих спільнот, але й регіональної та національної влади, бізнесу та організацій

Дослідження уразливості дельти до змін клімату

Щоб мати змогу пристосувати регіон до ефектів зміни клімату, спершу необхідно про них дізнатися. У 2011-2012 роках науковці та лідери громадських організацій проводили детальне дослідження та оцінку уразливості суб-басейну дельти Дунаю до змін клімату. Були розглянуті біологічні, екологічні та соціо-економічні аспекти. Результати дослідження представлені у звіті «Уразливість дельти Дунаю (Молдова, Румунія, Україна) до змін клімату». Документ містить фактичну інформацію про стан регіону, аналіз історичних тенденцій та прогнози наслідків зміни клімату. GIS-мапи доповнюють звіт та допомагають наочно представити фактичні дані. Результати дослідження стануть основою транскордонної Стратегії кліматичної адаптації та Плану дій.

Дельта Дунаю під загрозою: чого очікувати?

Середня температура повітря до 2050 року підвищиться на 1-1.5 °C. Це призведе до збільшення числа спекотних днів та скорочення снігового періоду. Екстремальні погодні умови, такі як сильні засухи і жорстка спека, повені, бурі, зливи, град, стаються все частіше. Хоча стік Дунаю зменшиться всього лише на 5%, маленькі річки втратять 5-25% води, особливо влітку. За найгіршим сценарієм рівень Чорного моря до 2050 року підвищиться на півметра.

Вплив на воду та екосистеми

Водні ресурси: збільшення температури води на 2°C, низький рівень води в річках, погане промивання придунайських озер, погіршення якості води, цвітіння води у озерах та прибережних водоймах влітку, зникнення малих річок.

Екосистеми дельти Дунаю: швидка берегова ерозія, надходження морської води у плавні, висока уразливість озер, заплавин, лагун та солончаків.

Флора: пригнічення прісноводної флори через високі припливи, зникнення рідкісних видів через фрагментацію екосистем, великі площі флористично бідних заростей очерету, поширення видів-вселенців.

Фауна. Кращі умови для зимівлі більшості ссавців, розквіт амфібій та рептилій, часові зсуви міграції птахів та погані умови для гніздування, замори риби, поширення видів-вселенців.

Вплив на життя та економіку

Здоров'я людини: поширення серцево-судинних та респіраторних захворювань, хвороб, пов'язаних з якістю води.

Сільське господарство: зменшення врожаїв через брак води, пошкодження посівів сильними морозами, повеннями і пожежами, ерозія та погана родючість ґрунтів, захворювання тварин, можливість вирощувати другий врожай та нові теплолюбні рослини.

Водне господарство: більша потреба у воді в промисловості та домогосподарстві, низька якість питної води, подекуди дефіцит води.

Рибальство: зменшення нерестовищ, негативний вплив якості води на розмноження.

Збирання очерету та лісове господарство: частіші пожежі, погана якість очерету.

Енергетика та транспорт: проблеми судноплавства через низький рівень води, кращі умови для сонячної та вітряної енергетики, використання біомаси для опалення.

Здатність дельти до адаптації: чи є надія?

**ВІДНОВЛЕННЯ ПЛАВНІВ
ДОПОМОЖЕ
ПРИСТОСУВАТИ РЕГІОН
ДЕЛЬТИ ДУНАЮ ДО
НАСЛІДКІВ ЗМІНИ
КЛІМАТУ**

Дельта Дунаю зазнала найменших змін ніж будь-яка інша дельта в Європі, тому що багато природних територій регіону знаходиться під охороною. Заплавини дельти, змінені у процесі людської діяльності, мають високий потенціал відновлення. Разом ці фактори дають чудову можливість адаптуватися до змін.

З економічної точки зору ситуація менш сприятлива. Високий рівень безробіття, високий відсоток соціально вразливих верств населення, низький рівень доходу, стара зношена інфраструктура пригнічують розвиток сільського господарства, рибальства та ін.

Інституційні умови є сприятливими для кліматичної адаптації: білатеральний румунсько-український біосферний заповідник та басейновий принцип управління за участю ключових зацікавлених сторін і користувачів природних ресурсів.

Якщо буде політична воля, регіон може вчасно підготуватися до майбутніх змін та зменшити ризики.

За детальною інформацією звертайтеся:

Camelia Ionescu, менеджер проекту

Email: cionescu@wwfdcp.ro

Михайло Нестеренко, координатор проекту в Україні. Email: mnesterenkowwf@gmail.com

Why we are here

To stop the degradation of the planet's natural environment and to build a future in which humans live in harmony with nature.

wwf.panda.org/dcpo

Проект фінансується Європейською комісією